

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ (αναφορά στα χρόνια του απελευθερωτικού αγώνα)

Κώστας Ζ. Γιαννός

Οι Αγγλικές αρχές κατοχής στην Ελληνική Κύπρο, με μέτρα βίας και τρόμου, επεδίωξαν την εκμηδένιση της Ελληνικής Παιδείας, την αλλοίωση του Εθνικού φρονήματος και τον αφελληνισμό της Κυπριακής νεότητας. Τα μέτρα αυτά, ήταν αντίθετα με τις φιλελεύθερες και χριστιανικές ιδέες του πολιτισμένου κόσμου, θύμιζαν μεθόδους ναζισμού και φασισμού και ήταν εντελώς ασυμβίβαστα με την κατάσταση «φιλίας» και «συμμαχίας» της Ελλάδας, με τη Μεγάλη Βρετανία.

Οι Άγγλοι αποικιοκράτες, με βίαιο τρόπο, αντικαθιστούσαν τις Επιτροπές που διοικούσαν τα Ελληνικά σχολεία, περιόριζαν την διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας, διέστρεφαν την διδασκαλία της Ελληνικής Ιστορίας, έρριπταν μαθητές και δασκάλους στις φυλακές και στα στρατόπεδα συγκεντρώσεως, Έλληνες καθηγητές παύονταν, φυλακίζονταν και εξορίζονταν.

Ο Πόλεμος των Άγγλων κατά της Ελληνικής Παιδείας της Κύπρου, στα χρόνια του απελευθερωτικού αγώνα, ήταν μια συνεχής και κατάφωρη παραβίαση του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και της διακηρύξεως των δικαιωμάτων του ανθρώπου και επανέφερε την ανθρωπότητα σε μεσαιωνικές ιδέες καταδυναστεύσεως των λαών και σε εποχές που είχαν καταδικασθεί οριστικά και αμετάκλητα από την ιστορία, για την απανθρωπία και την βαρβαρότητα τους.

Σε σχετικό ψήφισμά της ημερομηνίας 19 Μαΐου 1954 η Γενική Συνέλευση των καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, καταδίκασε με αγανάκτηση τα μέτρα της Αγγλικής διοίκησης της Κύπρου κατά της Ελληνικής Παιδείας, ως παραβιάζοντας τα στοιχειώδη δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη και τείνοντα να επαναφέρουν την ανθρωπότητα σε ζοφερές εποχές καταδυναστεύσεως, μη συμβιβαζόμενες προς τις ιδέες και τα αισθήματα των δημοκρατικών λαών και αποφάσισε να απευθύνει καταγγελία προς τα Ηνωμένα Έθνη και προς το Συμβούλιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, στην Ευρωπαϊκή Ένωση του Στρασβούργου, για τα μέτρα της Αγγλικής διοίκησης στην Κύπρο, κατά της Ελληνικής Παιδείας. Εξ άλλου η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών, στη Συνεδρία της, στις 2 Αυγούστου 1955 συζήτησε την εκτόπιση των Ελλήνων Καθηγητών από την Κύπρο και τα εν γένει κατά της Ελληνικής Παιδείας καταπιεστικά μέτρα των Αγγλικών Αρχών κατοχής της Κύπρου και αποφάσισε:

- Να εκφράσει την βαθειά αγανάκτησή της για τα μέτρα βίας και τρόμου κατά της Ελληνικής Παιδείας της Κύπρου.

- Να απευθύνει έντονη διαμαρτυρία σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο και ιδιαίτερα προς τα ανώτατα πνευματικά ιδρύματα

όλων των χωρών, για τα ανελεύθερα και αντιχριστιανικά μέτρα της Μεγάλης Βρετανίας, κατά της Ελληνικής Παιδείας της Κύπρου.

- Θεώρησε τα μέτρα βίας και τρόμου των Αγγλικών κατοχικών αρχών, κατά της Ελληνικής Παιδείας και των Ελλήνων Καθηγητών σαν ασυμβίβαστα προς την κατάσταση «φιλίας» και «συμμαχίας» της Ελλάδας με την Μεγάλη Βρετανία.

- Έκρινε ότι με τέτοιους όρους η συνέχιση λειτουργίας Αγγλικών μορφωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, δεν αντίκειται μόνο προς τις ανειλημμένες υποχρεώσεις αμοιβαιότητας, αλλά προσέβαλε καίρια το εθνικό συναίσθημα του Ελληνικού λαού.

- Ζήτησε από την Ελληνική Κυβέρνηση, να διατάξει την παύση λειτουργίας των Αγγλικών μορφωτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας, στην περίπτωση που δεν αρθούν αμέσως, όλα τα τρομοκρατικά και καταδυναστευτικά μέτρα των Αγγλικών αρχών κατοχής της Κύπρου κατά των Ελληνικών σχολείων, των Ελλήνων Καθηγητών και των μαθητών.

Βασικός άξονας του πολέμου των Άγγλων κατά της Ελληνικής Παιδείας της Κύπρου, ήταν για μεν τα Δημοτικά σχολεία ο «πόλεμος των σημαίων», για δε τα Γυμνάσια η διαγραφή τους από το μητρώο Σχολών Μέσης Παιδείας. Ακολουθούσε φυσικά το κλείσιμο των σχολείων, τόσο των Δημοτικών, όσο και των Γυμνασίων.

Στα πλαίσια του «πολέμου των σημαίων» ο Άγγλος Διευθυντής Παιδείας Σλάιτ έστειλε την εγκύκλιο με αριθμό 184 την 24η Νοεμβρίου 1955 προς τους Προέδρους όλων των χωρητικών Αρχών και προς τους Διευθυντές όλων των Δημοτικών Σχολείων της Κύπρου, με την οποία

τους διέτασε:

- Να φροντίζουν να τηρούν τον κανονισμό, που απαγόρευε την ανύψωση πάνω στα σχολικά κτίρια, άλλων σημαίων εκτός από την Βρετανική.

- Να φροντίζουν, όπως αφαιρούνται από τα σχολεία οι εθνικές σημαίες, εκτός από τις Βρετανικές.

- Να σταματούν όλα τα μαθήματα στα σχολεία που ανυψώνονται μη Βρετανικές σημαίες και να επαναρχίζουν μόνο, όταν οι σημαίες αυτές αφαιρεθούν.

Εξ άλλου με την εγκύκλιο του 188 της 29ης Μαρτίου 1956 ο Άγγλος Διευθυντής Παιδείας Κάμπελλ, προς τους Διευθυντές και τις Διευθύντριες όλων των Ελληνικών Δημοτικών Σχολείων της Κύπρου, ανέφερε χαρακτηριστικά: «Επιθυμώ να αναφερθώ εις την υπ' αρ. 184 (78/44). Εγκύκλιό μου της 24ης Νοεμβρίου 1955, στην οποία καθοριζέτο η πορεία, που θα ακολουθείτε, αν μη Βρετανική σημαία, σε οποιοδήποτε χρόνο, υψώνεται στο κτίριο του σχολείου σας. Ανέχει υψωθεί σημαία στο σχολικό σας κτίριο και έχετε για το λόγο αυτό διακόψει την λειτουργία του σχολείου, πρέπει, εσείς και το προσωπικό του σχολείου σας, να μένετε στο σχολείο ή κοντά σ' αυτό, κατά την διάρκεια των σχολικών ωρών. Δεν αμφιβάλλω, ότι όλοι θα μπορέσετε να βρείτε αρκετήν εργασία για να απασχοληθείτε, είτε στο σχολικό κήπο, είτε παρασκευάζοντες οπτικά βοηθήματα και μαθήματα ή επιδιώκοντας επαγγελματικές μελέτες και άλλες δραστηριότητες, για το καλό του σχολείου σας. Εν πάση περιπτώσει είναι επιθυμητό, όπως οι μαθητές και οι γονείς βλέπουν ότι βρίσκεσθε στη θέση σας έτοιμοι να αρχίσετε εργασία, μόλις αλλάξει η κατάσταση και οι μαθητές μπορούν να επαναρχίσουν τα μαθήματα τους». (αντίγραφο εγκυ-

κλίου από το Μουσείο Αγώνος).

Έτσι οι Διευθυντές και οι Διευθύντριες των Ελληνικών Δημοτικών Σχολείων εκτελώντας την εντολή των Αγγλικών Κατοχικών αρχών, έκλειναν τα σχολεία τους και ανέφεραν το γεγονός στον Άγγλο Διευθυντή Παιδείας. Χαρακτηριστική είναι η παρακάτω απαντητική επιστολή υπ' αριθμ. Αρ. Σ. 174/2, ημερομηνίας 18.6.1956, του Άγγλου Διευθυντή Παιδείας προς την Διευθύντρια του Β' Παρθεναγωγείου της Λεμεσού «Ελήφθη η από ημ. 9.6.56 επιστολή σας, δια της οποίας με πληροφορείτε, ότι εκλείσατε το σχολείο σας, διότι ανυψώθηκε επ' αυτού Ελληνική σημαία».

Στα πλαίσια του «πολέμου των συνθημάτων» ο Άγγλος Διευθυντής Παιδείας Κάμπελλ έστειλε την 30ή Μαΐου 1956, προς τους προέδρους των χωρητικών Αρχών όλων των χωριών της Κύπρου, την παρακάτω επιστολή: «Επιστώ την προσοχή σας στο διάταγμα, που έχει δημοσιευθεί τελευταία στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το οποίο, συνθήματα, σήματα κ.λ.π. πρέπει να εξαλειφθούν από τα κτίρια. Η ευθύνη βαρύνει υμάς ως Πρόεδρο της χωρητικής Αρχής, για να κάμετε διευθετήσεις για την εξάλειψη από τους τοίχους, όλων των σχολικών κτιρίων, που βρίσκονται υπό την φροντίδα σας, τέτοιων συνθημάτων, τα οποία πιθανόν να εγράφησαν επ' αυτών. Θα εκτιμήσετε ότι εάν υπάρξει οιαδήποτε δαπάνη για τέτοια εξάλειψη των συνθημάτων, θα πρέπει να καλυφθεί από το Σχολικό ταμείο του χωριού σας. Ελπίζω, ότι θα καταστήσετε αυτό σαφές στους κατοίκους του χωριού και ότι, εάν κατόπιν γραφούν περισσότερα συνθήματα, σε οποιοδήποτε σχολικό κτίριο, το χωριό θα πληρώσει και πάλι, για τη δαπάνη της εξάλειψής τους. Αντίγραφον

της εγκυκλίου αυτής, στέλλεται στους Διευθυντές των σχολείων οι οποίοι, είμαι βέβαιος, θα συνεργαστούν μαζί σας». (αντίγραφο εγκυκλίου από το Μουσείο Αγώνος).

Φυσικά δεν έλειπαν και οι φωνές των μικρών μαθητών, ενάντια στον Άγγλο δυνάστη, που προσπαθούσε με χίλιες δυο μεθόδους να αλώσει την Ελληνική Παιδεία της Μεγαλονήσου και να δημιουργήσει στα Ελληνόπουλα της Κύπρου «Βρετανική συνείδηση». Έτσι οι μικροί μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Τρυπημένης, έστειλαν την 14η Σεπτεμβρίου 1958 προς τον Άγγλο Διευθυντή Παιδείας την ακόλουθη επιστολή. «Εμείς που αντιπροσωπεύουμε όλα τα παιδιά της Τρυπημένης, ζητούμε να μη διδαχθούμε ποτέ, ούτε εμείς, ούτε τα Ελληνόπουλα των άλλων σχολείων του νησιού μας, τα Εγγλέζικα. Σας βεβαιούμε ότι θα συμπαρασταθούμε στον αγώνα των άλλων παιδιών, ενάντια στη διδασκαλία των Εγγλέζικων στα σχολεία μας». (Αντίγραφο επιστολής από το Μουσείο-Αγώνος). Και η απάντηση του Άγγλου Διευθυντή Παιδείας προς τα παιδιά της Τρυπημένης, ήρθε προς τον Διευθυντή του Δημοτικού σχολείου τους: «Έχω εντολή να σας επιστρέψω την επιστολή αυτή, που εστάλει από μαθητές του σχολείου σας. Το Γραφείο Παιδείας δεν επιθυμεί να αλληλογραφεί με μαθητές των Δημοτικών Σχολείων». (Αντίγραφο επιστολής από το Μουσείο Αγώνος).

Παράλληλα με τον «πόλεμο των σημαιών και των συνθημάτων», οι Αγγλικές κατοχικές Αρχές εγκληματούσαν κατά των σχολιαρόπαιδων της Κύπρου, με ανήκουστα, πρωτοφανή, τρομερά και χωρίς προηγούμενο βασανιστήρια. Διαβάζουμε σχετικά στο περιοδικό των Αθηνών «Η φωνή της μαχόμενης Κύπρου» ημερομηνίας 1ης Σεπτεμβρίου 1957, την διαμαρτυρία του τότε Καθηγητή της Παιδιατρικής στο Πανεπι-

στήμιο Αθηνών Σόλωνος Βέρα, για τα βασανιστήρια των παιδιών της Κύπρου: «Σ' ένα σχολείο της Κύπρου, τα παιδιά υποχρεώθηκαν να μείνουν 4 ώρες με γυμνά πόδια, στον κήπο, κάτω από την βροχή, μέσα στη λάσπη που είχε σχηματισθεί. Άλλα σχολιαρόπουλα οδηγήθηκαν σε αστυνομικό σταθμό και εδάρησαν με μαστίγιο, ενώ στη Μεγάλη Βρετανία, το μαστίγωμα έχει καταργηθεί από το 1948. Στις 25 Οκτωβρίου 1956, παιδιά που τα φύλαγαν μέσα σ' ένα χώρο, που ήταν περικυκλωμένος από συρματοπλέγματα, τα υποχρέωσαν να κρατούν στους ώμους τους ένα κούτσουρο, βάρους πάνω από 100 λίβρες και να τρέχουν συνεχώς γύρω από μερικά ελαιόδενδρα. Ένα παιδί που έκλαιγε, το έθαιψαν ζωντανό μέσα σ' ένα λάκκο ως το λαιμό. Το ξέθαιψαν βέβαια αργότερα, αλλά για φαντασθείτε, τη θέση αυτού του παιδιού! Στις 29 Νοεμβρίου 1956 στο χωριό Γαλάτα της Κύπρου, Βρεττανοί στρατιώτες πυροβόλησαν και τραυμάτισαν ένα παιδάκι 6 ετών, γιατί βγήκε από τη σειρά την ώρα που έκαναν έρευνα στο χωριό».

Ο πόλεμος των Άγγλων κατά των Ελληνικών σχολείων Μέσης Παιδείας, πυροδοτήθηκε με την ακόλουθη επιστολή του Άγγλου Διευθυντή Παιδείας Σλάιτ, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 1955, προς τους Διευθυντές όλων των Σχολών Μέσης Παιδείας: «Γίνεται ολοένα και προφανέστερο ότι η σχολική εργασία σε ορισμένες Σχολές Μέσης Παιδείας εμποδίζεται σοβαρά με την ενασχόληση των μαθητών Μέσης εκπαίδευσης σε πολιτικά ζητήματα και ότι σε πολλές περιπτώσεις, κάποια σχολεία χρησιμοποιούνται κακώς για την οργάνωση ενεργειών κατά της καλής διακυβερνήσεως και τάξεως στην Κύπρο. Είναι ολοφάνερο ότι σχολείο, του οποίου οι μαθητές επιδίδονται σε μαζική

αποχή για πολιτικούς λόγους, δεν εκπληρώνει κανένα ωφέλιμο εκπαιδευτικό σκοπό, ούτε δύναται να θεωρηθεί ότι διευθύνεται κατά τρόπο αποδοτικό. Εάν μετά τη λήψη της επιστολής αυτής οιοδήποτε σχολείο εξακολουθήσει να επιδίκεται σε μαζική αποχή ή άλλες μορφές πολιτικής απειθαρχίας, η Α.Ε ο Κυβερνήτης θα διατάσσει το κλείσιμο αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 15 του περί μέσης παιδείας νόμου 205» (Αντίγραφο επιστολής από το Μουσείο Αγώνος).

Έξι από τα μεγαλύτερα σχολεία Μέσης Παιδείας της Κύπρου, διεγράφησαν από το μητρώο σχολών Μέσης Παιδείας, για μικρότερο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και η επαναλειτουργία τους επετράπη υπό όρους. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση διαγραφής του Παγκυπρίου Γυμνασίου της Λευκωσίας, που έγινε μεθοδευμένα από την Αγγλική Διοίκηση της Κύπρου και κάτω από τις ακόλουθες συνθήκες. Την 18η Νοεμβρίου 1955, δόθηκε η απάντηση του Γραμματέα της Σχολικής Εφορείας του Παγκυπρίου Γυμνασίου Σ. Ευαγγελίδη, προς την από 15 Νοεμβρίου 1955 επιστολή του Άγγλου Διευθυντή Παιδείας, με την οποία απορριπτόταν σαν αβάσιμη η δήθεν σχολική απειθαρχία των μαθητών του σχολείου. Την ίδια ακριβώς ημέρα (18.11.1955) ο αγγλικός στρατός συμπεριφέρθηκε βαναυσα, προκλητικά και με βροχή δακρυγόνων, κατά των μαθητών του σχολείου, όπως φαίνεται από το τηλεγράφημα διαμαρτυρίας ημερομηνίας 18.11.1955 για την συμπεριφορά του αγγλικού στρατού απέναντι στους μαθητές, που στάλθηκε στον Κυβερνήτη της Κύπρου και ανέφερε χαρακτηριστικά: «Κατά την διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου ερρίφθη από άγνωστο στην είσοδο του σχολείου δακρυγόνος βόμβα. Επηκολούθησε ταραχή και σύγχυση

στο σχολείο και οι μαθητές έμειναν στην αυλή. Τότε οι Άγγλοι στρατιώτες περιέζωσαν το σχολείο και ισχυριζόμενοι ότι προκλήθηκαν από τους μαθητές, εκσφενδόνισαν βροχή δακρυγόνων εναντίον τους».

Στη συνέχεια την 28η Ιανουαρίου 1956, με διάταγμα του Κυβερνήτη το Παγκύπριο Γυμνάσιο διαγράφεται από το Μητρώο Σχολών Μέσης Παιδείας με την δικαιολογία ότι ο Κυβερνήτης πείσθηκε ότι το σχολείο αυτό διευθύνεται ή εσχάτως διευθύνεται κατά τρόπο ανεπαρκή ή ανατρεπτικό προς την καλή διακυβέρνηση και την δημόσια τάξη». Έτσι το Παγκύπριο Γυμνάσιο καταλήφθηκε από τον Αγγλικό στρατό. Την 31η Ιανουαρίου 1956 ο τότε Γυμνασιάρχης του σχολείου Κων/νος Σπυριδάκης απέστειλε προς τον Άγγλο Κυβερνήτη εντονότατη διαμαρτυρία για το κλείσιμο του σχολείου. Μεταξύ άλλων διαβάζουμε. «Ο σύλλογος των καθηγητών του Παγκυπρίου Γυμνασίου, το οποίο κλείστηκε με διαταγή της υμετέρας εξοχότητας, διαμαρτύρεται, σφοδρότατα για την άδικη και μάλιστα αντικειμενική απόφαση, που αποτελεί νέο δείγμα της διώξεως της Παιδείας της νήσου, η οποία αποκορυφώθηκε τώρα με το νέο πλήγμα κατά του παλαιότερου και μεγαλύτερου Ελληνικού σχολείου της Κύπρου. Η απόφαση αυτή είναι χωρίς προηγούμενο στην ιστορία της εκπαίδευσης της Κύπρου. Αντί να επαναλειτούργησουν τα σχολεία που έχουν κλεισθεί, διατάχθηκε και το κλείσιμο του Παγκυπρίου Γυμνασίου με την πρόφαση απειθαρχίας των μαθητών και μαθητριών του». Εξ άλλου ο τότε πρόεδρος της σχολικής εφορείας του Παγκυπρίου Γυμνασίου Θ. Δέρβης απέστειλε την από 31 Ιανουαρίου 1956 επιστολή του προς τον Άγγλο Διευθυντή Παιδείας, στην οποία ανέφερε χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων:

«Με την ευκαιρία αυτή, διαμαρτυρόμεθα εντονότατα για το σκαιό και βάνουσο τρόπο, με τον οποίο βάρβαρα μέλη της επικουρικής εφεδρείας, τα οποία η Κυβέρνηση ανεξέλεγκτα εστρατολόγησε, εισέβαλαν στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, έσπαζαν τους υαλοπίνακες άδειων και κλεισμένων αιθουσών δίκην βανδάλων και χτυπούσαν αδιάκριτα με τα φονικά τους ρόπαλα μικρούς μαθητές πάνω στα κεφάλια τους, σε τρόπο ώστε το αίμα να ρέει στις κλίμακες και τους διαδρόμους του σχολείου. Σπασμένο ρόπαλο των ανωτέρω οργάνων (διαμέτρου 1 και 3/16 της ίντσας) βρίσκεται στο Γυμνάσιο, για αιώνιο αίσχος αυτών. Τα παραπάνω συνέβησαν παρά την ρητή υπόσχεση η οποία δόθηκε στο Γυμνασιάρχη από τον Άγγλο αξιωματικό που ηγείτο του ανωτέρω αποσπάσματος ότι θα επιτρεπόταν στους μαθητές να αποχωρήσουν από το σχολείο, σε ομάδες ανά πέντε την οποία εισήγησε ο Γυμνασιάρχης είχε αποδεχθεί.».

Μετά το κλείσιμο του Παγκυπρίου Γυμνασίου, ο Άγγλος Διευθυντής Παιδείας, παρέλαβε τα μαθητολόγια των μαθητών και μαθητριών του σχολείου και δεν επέτρεπε ούτε και στο διδακτικό προσωπικό του σχολείου να χρησιμοποιεί την σχολική βιβλιοθήκη, με την δικαιολογία ότι «δεν είναι ουσιαστική εργασία και σημαίνει την παρουσία, πιθανώς, σημαντικού αριθμού προσώπων στο σχολείο».

Με την εγκατάσταση των «δυνάμεων ασφαλείας» στο κτίριο του σχολείου, χωρίς να ειδοποιηθεί προηγουμένως ο Γυμνασιάρχης, ο αγγλικός στρατός άνοιξε τις σχολικές αίθουσες μεταξύ δε αυτών το εργαστήριο χημείας και την αίθουσα μουσικής, παρέλαβε χημικά υλικά, αυθαίρετα και χωρίς απόδειξη και προξένησε ζημιές στο κτίριο, η φύλαξη του οποίου είχε ανατεθεί από τον Διευθυντή Παιδείας, στον τότε Γυ-

μνασιάρχη του Παγκυπρίου Γυμνασίου.

Για να επαναλειτουργήσει το Παγκύπριο Γυμνάσιο, ο Κυβερνήτης, μέσω του Διοικητικού Γραμματέα, απαίτησε, με την από 8 Αυγούστου 1956 επιστολή του:

- Να περιοριστεί ο συνολικός αριθμός των μαθητών που φοιτούν στο σχολείο.

- Να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών κάθε τάξεως

- Διατήρηση κατάλληλου επιπέδου «πειθαρχίας» στο σχολείο.

- Επιβολή ποινών σε μαθητές που θα αναμειχθούν σε παραπτώματα εναντίον της ... δημόσιας τάξης.

- Αυστηρός έλεγχος στην εγγραφή και επανεγγραφή των μαθητών στο σχολείο, ώστε να αποκλείονται οι μαθητές «κακού χαρακτήρος».

Για να πετύχουν οι Άγγλοι τη μείωση του αριθμού των μαθητών, που θα γίνονταν δεκτοί στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, δεν ανανέωσαν την άδεια παραμονής στην Κύπρο σε 22 καθηγητές από την Ελλάδα, τους απέλασαν και τους απαγόρευσαν την επανείσοδο στο νησί, μετά το τέλος του σχολικού έτους 1955-56.

Ακόμη, στέρησαν σε εκατό πέντε εκπαιδευτικούς της Κύπρου, την άδεια να διδάσκουν - επειδή κατά την κρίση του Άγγλου Διευθυντή Παιδείας δίδασκαν Εθνικές Ιδέες - τους επικήρυξαν ή τους συνέλαβαν, τους βασάνισαν ή τους έκλεισαν στις φυλακές και τα κρατητήρια.

Στις 31 Αυγούστου 1958 δημοσίευσαν νόμο, με τον οποίο περιόριζαν για το σχολικό έτος 1958-59 την εγγραφή των

μαθητών στην πρώτη τάξη των Ελληνικών Γυμνασίων, στα επίπεδα του σχολικού έτους 1956-57, με σκοπό να περιορίσουν, τον αυξανόμενο αριθμό των μαθητών στα Ελληνικά Γυμνάσια.

Κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα, έπεσαν συνολικά 16 μαθητές. Οι μαθητές που συνελήφθησαν, βασανίστηκαν και κλείστηκαν στα κρατητήρια και τις φυλακές, ανέρχονται σε εκατοντάδες. Κυριολεκτικά οι φυλακές ήταν γεμάτες από τα άλκιμα ελληνικά νιάτα της Κύπρου. Οι Άγγλοι αποικιοκράτες για να τρομακράτησουν τον μαθητικό κόσμο της Κύπρου και να κάμψουν το αγωνιστικό του φρόνημα, πυροβόλησαν και σκότωσαν στις 7 Φεβρουαρίου 1956, στην Αμμόχωστο, το μαθητή Πέτρο Γιάλλουρο και απαγχόνισαν για τον ίδιο λόγο, στις 14 Μαρτίου 1957, τον μαθητή του Γυμνασίου Πάφου, Ευαγόρα Παλληκαρίδη.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οι Αγγλικές αρχές κατοχής στην Ελληνική Κύπρο, με μέτρα βίας και τρόμου επεδίωξαν να αλώσουν την ελληνική Παιδεία, να αλλοιώσουν το Εθνικό φρόνημα και να αφελληνίσουν την Κυπριακή νεότητα. Ο πόλεμος των Άγγλων κατά της Ελληνικής Παιδείας της Κύπρου, στα χρόνια του απελευθερωτικού αγώνα, ήταν μια συνεχής και κατάφωρη παραβίαση κάθε ανθρώπινου δικαιώματος και δεν διέφερε καθόλου από μεσαιωνικές ιδέες καταδυναστεύσεως των λαών, που έχουν οριστικά και αμετάκλητα καταδικαστεί από την Ιστορία, για την απανθρωπιά και την βαρβαρότητά τους.